

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3196/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Милан Петровић адвокат из ..., Тања Савић адвокат из ... и Милан Максимовић адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ из Београда, Секција за вучу Вршац из Вршца, чији је пуномоћник Јована Мемеровић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1430/20 од 26.06.2020. године, у седници већа одржаној 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1430/20 од 26.06.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 84/19 од 29.01.2020. године, а захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 39.550,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 84/19 од 29.01.2020. године, у првом ставу изреке обавезан је тужени да тужиоцу, за период од 01.04.2017. до 30.09.2017. године, на име накнаде за исхрану у току рада исплати укупно 69.506,12 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора укупно 20.754,00 динара, све у појединачно означеним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, на начин ближе описан у том ставу изреке. У другом ставу изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.300,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1430/20 од 26.06.2020. године, у првом ставу изреке, преиначена је првостепена пресуда у првом ставу изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му, за период од 01.04.2017. до 30.09.2017. године, на име накнаде за исхрану у току рада исплати укупно 69.506,12 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора укупно 20.754,00 динара, све у појединачно означеним износима са законском

затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате на начин ближе описан у том ставу изреке. У другом ставу изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца да се тужена обавезе да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. У трећем ставу изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 13.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код правног претходника туженог - АД „Железнице Србије“ , у организационој јединици у Вршцу од 2003. године, а након закљученог анекса уговора о раду од 01.09.2015. године је у радном односу код туженог. У спорном периоду - од 01.04.2017. до 30.09.2017. године, тужени му није исплатио тражене износе накнаде за исхрану у току рада и регреса. У обрачунским листама туженог нема доказа да су тужиоцу обрачунаване и исплаћиване накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Тужени није донео посебну одлуку о висини трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина утужених износа накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора утврђена је вештачењем.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев закључујући да тужени није обрачунавао и исплаћивао тужиоцу тражене износе накнаде за исхрану у току рада и регреса у спорном периоду, из разлога што нема одговарајући општи акт као инструмент за реализацију трошкова за исхрану у току рада и регреса. Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев налазећи да у конкретном случају нема основа за тражену исплату јер су тужиоцу тражене накнаде за исхрану у току рада и за регрес исплаћене тако што су урачунате приликом обрачуна зараде и утврђене кроз вредност радног часа. По налажењу другостепеног суда, накнада ових трошкова укључена је у вредност једног радног сата, односно основну зараду тужиоца, а чињеница да њихова висина није номинално изражена не значи да је тужени то право ускратио тужиоцу, јер је слободном вољом учесника колективног преговарања уговорено да ови трошкови чине саставни део основне зараде. Осим тога, по схватању другостепеног суда, износ спорних трошкова није могао бити утврђиван на основу Колективног уговора којим је последњи пут била уговорена њихова висина, јер исти није био на снази у спорном периоду на који се односи тужбено потраживање.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом предвиђено је Законом о раду. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачке 5. и 6) који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора правног претходника туженог („Службени гласник Републике Србије“, број 4/06), одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора тако што је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. тог анекса измењен је и члан 61. Колективног уговора и одређена вредност радног сата за обрачун и исплату зараде. Одредбом члана 5. став 6. анекса Колективног уговора прописано је да је у вредност једног радног часа укључена и вредност трошкова исхране у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један час. Из оваквог одређења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Послодавцима је почев од 01.01.2006. године остављена могућност да својим актима утврде висину трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, као права по основу рада признатих законом. Висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу без обзира на њихову стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају, тужени није доставио одлуку о висини ових накнада, па се основано може закључити да такву одлуку није ни донео, али то не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. При том се не може прихватити да су тужиоцу ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, јер тужени није износе ових накнада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. Стога се може закључити да је тужени, у погледу исплате спорних накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. С обзиром да анекс колективног уговора не садржи конкретну регулативу која утврђује висину тих накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег колективног уговора. Тужилац је у овом случају поставио тужбени захтев у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом тих параметара, због чега је такав тужбени захтев основан.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом члана 153. и 154. ЗПП и односи се на трошкове тужиоца за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара, као и за судске таксе за ревизију у износу од 11.020,00 динара и за одлуку о ревизији у износу од 16.530,00 динара, на основу Адвокатске и Таксене тарифе, према вредности предмета спора.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић